

Thema avond. Vrijdag, 30-07-2010 20.00- 22.30

De Interieurarchitect en de Interieurstylist - grote vrienden of natuurlijke vijanden?

Alvorens op deze vraag in te gaan moeten we eerst te weten zien te komen wat de overeenkomsten en de verschillen zijn tussen de interieurarchitect en interieurstylist; zowel qua opleiding als manier van werken.

Allereerst is het vak Interieurarchitect per 2010 een master opleiding geworden. Dat betekent dat de opleidingen van architect, landschapsarchitect, stedenbouwkundige en interieurarchitect gelijkwaardig zijn geworden.

Anderzijds heeft de ontwikkelingen voor stylisten opleiding ook geleid tot het meer professionaliseren van opleidingen. Zo geeft o.a. de Academie Artez sinds 2009 de 2 jarige HBO opleiding interieurvormgever Ad (Associate degree) is de opleiding Allround styling bij Artemis geaccrediteerd tot een erkende HBO-bachelor opleiding. Dat betekent dat er een nieuwe hoogwaardige opleidingen in Nederland bij zijn gekomen en dat het vak Styling - de beleving, het niveau en de plaats van styling in de samenleving - de kwaliteit uitstraalt die nodig is om het beroep het aanzien te geven die het verdient.

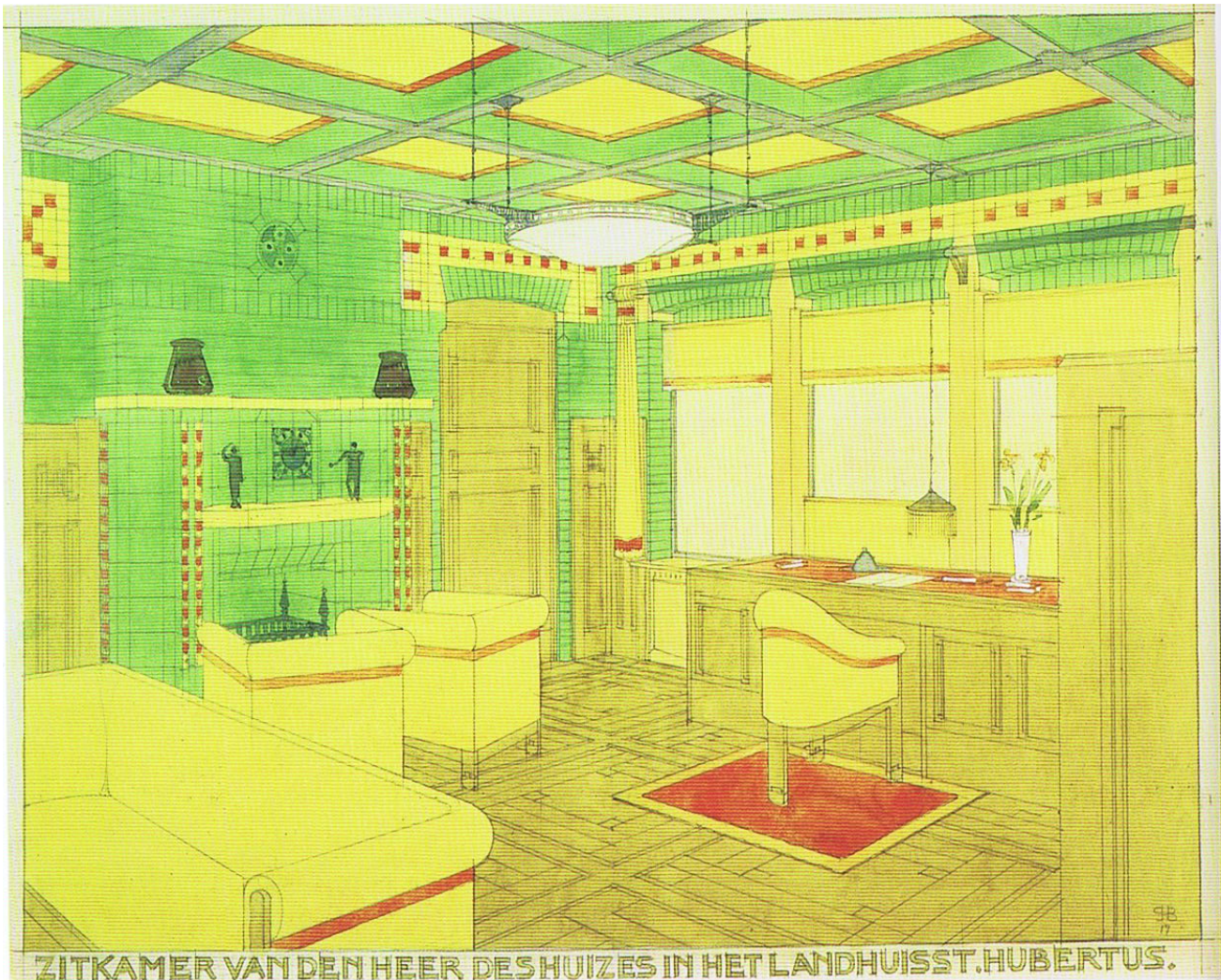
Dit zijn goede ontwikkelingen. Of je nu interieurarchitect of interieurstylist bent allebei hebben tegenwoordig dus een gedegen, goed onderbouwde opleiding genoten.

Maar wat is nou het verschil tussen beide disciplines?

Allereerst een korte schets over de ontwikkelingen van de binnenhuisarchitect tot de hedendaagse interieurarchitect:

Ontwikkeling van het vak

Begin van de 20ste eeuw bestond het vak binnenhuisarchitect niet eens. Pas vanaf 1916 werd deze naam voor het eerste genoemd door Richard Reens. Hij woonde in Bussum en noemde zich Binnen Architect. Voor die tijd hielden architecten, zoals Berlage, zich ook bezig met het ontwerpen van interieurs. Het was vooral "*Gesamtheitskunst*" Wat ik persoonlijk treffend vind in bijgaand voorbeeld, is dat architectuur en interieur volledig in elkaar overlopen. Misschien is dat in oorsprong wel het dichtst bij wat het vak heden ten dage voor ons al interieurarchitect moet inhouden.

ZITKAMER VAN DEN HEER DES HUIZES IN HET LANDHUISST. HUBERTUS.

Het waren zeer roerige jaren waarin ontwerpers uit alle windstreken ten strijde gingen voor het behoud van het ornament, de quasi aesthetiek tegen het modernisme, die vooral puur en eerlijk propageerden. Form follows function!

Na de oorlogsjaren begon Stichting Goed Wonen (1946-1968) de strijd collectief aan te pakken en opende in de Leidsestraat een eigen showroom waarbij men folders verspreidde en men tijdschriften kon kopen tegen, zoals men het noemde, stijlloosheid, materiaal schaarste en woningnood. Modelwoningen moest het publiek instrueren over andere manieren van meubileren. Het is niet alleen de bedoeling de functionele kant van het wonen te verbeteren, ook de wooncultuur moet veranderen. Licht en ruimte waren het Credo. Dat leidde tot de beroemde jaren 60 interieurs, vooral leeg en spaarzaam gemeubileerd met o.a. de bekende Rotan meubels, stalen meubels, Pastoe kasten en, wie kent ze nog, de Tomado boekenwandrekken. Eind jaren zestig wordt gevoed door dreigingen van nieuwe oorlogen, economische- en energiecrisis en trekt men zich steeds meer terug achter zwaar eikenhouten meubels en gehaakte gordijntjes.

Tot en met eind jaren 80 richtte de binnenhuisarchitect zich vrijwel niet tot particuliere opdrachtgevers. Commercieel was de particuliere opdrachtgever niet interessant en waren ook nog eens lastig. Vooral kantoren, huisartspraktijken, notaris – en advocatenkantoren waren zijn werkdomein. De particuliere opdrachtgevers werden wel geadviseerd door “amateur” binnenhuisarchitecten en woonwinkels. In 1987, toen de wet op de Architectentitel van kracht ging, ontstond er een splitsing die naar mijn overtuiging heeft geleid tot het vak interieurstylist of binnenhuisadviseur.

Pas na de “zware” donkere jaren 70 en 80 ontstond er meer belangstelling voor een lichter interieur vooral gepropagandeerd door een van onze belangrijkste ambassadeurs van ons vak Jan des Bouvrie. Of hij terecht het witte interieur heeft bedacht, zoals hij zelf predikt, kun je in twijfeltrekken. Wat hij wel heeft bereikt is dat met zijn programma Metamorfose de consument belangstelling ging krijgen voor het interieur. Maar vlak de invloed van Ikea en later ook de woonbladen niet uit.

Het woord trend wordt steeds belangrijker en slimme marketeers springen hier handig op in. Vanaf die tijd is interieur steeds meer een “trend” gaan worden. Volgens mij is dat het moment dat het vak interieurstylist zich steeds meer gaat profileren. Ook Jan komt met Monique op de proppen en zij wist op een geheel eigen wijze Jan aan te vullen en sfeer te brengen in de metamorfoses. Het lijkt wel of bijna iedereen wel iets met interieur heeft en wil zich laten omscholen, hetzij door zelfstudie, hetzij door een gedegen opleiding. Van advocaat tot interieurstylist is aan de orde van de dag. De behoefte om ook hier meer te professionaliseren neemt toe.

Opleidingen

Een van de eerste opleidingen in Nederland werd in de jaren dertig gegeven aan de Instituut voor Kunstnijverheids Onderwijs in Amsterdam, de voorloper van de Rietveld academie. Daar kon men vanaf de eind twintiger jaren afstuderen als binnen-architect, later ruimtelijk vormgever en weer later als interieurarchitect.

Een interieurarchitect ontwerpt een gebruiksomgeving voor mensen en moet dus oog hebben voor maatschappelijke ontwikkelingen en trends.

Hij/zij beschikt over een beeldend creatieve aanleg, is kritisch en staat open voor vernieuwing en verruiming.

De opleiding Interieurarchitect is een beeldende praktijkgerichte opleiding en richt zich met name op de zelfontplooiing van het individu waar vanuit je leert hoe je in complexe situaties een interieurontwerp realiseert. Je wordt je bewust gemaakt voor je verantwoordelijkheid voor de omgeving van ruimtes waarin mensen verblijven en werken. Het is de kunst die eisen mee te nemen in het plan en er tegelijk ook iets van jezelf in te stoppen zodat het ontwerp dicht bij jezelf blijft. Een sterk visueel en ruimtelijk voorstellingsvermogen is noodzakelijk en stelt de interieurarchitect in staat om creativiteit te combineren met enige technische kennis. Daarom is een toelatingsexamen vereist om inzicht te krijgen op welk niveau de aspirant student zich op dat moment bevindt.

De interieurarchitect probeert bij een verbouwing een lijn in de woning of kantoor aan te brengen die enerzijds steunt op logica (overzichtelijkheid) en anderzijds op persoonlijkheid (sfeer). Het technische aspect wordt ook wel beschouwd als een verschil tussen de stylist en interieurarchitect maar daar ben ik het niet helemaal mee eens. Ten eerste wordt er geen technische opleiding geboden maar een beeldende opleiding. Natuurlijk krijg je vakken als technisch ontwerpen, verlichting en kleurenleer waarin kennis wel aan de orde komt maar alleen als basisprincipes. Het moeilijkste onderdeel is om uiteindelijk al die verscheidene onderdelen te verbinden, samenhang te creëren tot en met details. Dan ontstaat er interieur in samenhang met de architectuur.

Het accent bij opleidingen voor een Interieurstylist liggen volgens mij anders. Als je kijkt bij opleidingen dan lees je o.a. “ **De interieurstylist is een specialist op het gebied van de kleuren in het interieur en heeft een zeer goed inzicht in en gevoel voor esthetiek en sferen. Bij de (re)styling van ruimten houdt de interieurstylist ook rekening met een aantal andere belangrijke aspecten: de functie, de plaats, de vorm en de decoratieve, ruimtelijke en psychologische effecten in die speciale inrichtingsituatie. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met trends en andere invloeden**”.

De “scope” van een Interieurstylist beperkt zich wellicht meer tot privé-woningen, waarbij meubilair en interieuraccessoires centraal staan gecombineerd met gerelateerde trendontwikkelingen op de markt. Er wordt mijns inziens meer gedacht in stilistische en tijdelijke oplossingen zoals kleur, dessin en vorm. Deze kwaliteiten zie je ook vaak bij fotoreportages.

Misschien is wel het grootste verschil, althans voor mij, dat de interieurarchitect zich met het architecturale c.q. de grote lijnen bezighoudt en de interieurstylist meer met sfeerbepalende details. Persoonlijk is dat mijn zwakste kant en heb ik ook veel minder gevoel bij sfeer. Ook heb ik moeite met trends en volg deze al helemaal niet. Vooral vind ik mijn werk juist de kunst van het weglaten.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt voor mij dat beide disciplines op een volwassen wijze naast elkaar kunnen bestaan en elkaar zelfs kunnen versterken c.q. aanvullen. Mede door de professionalisering van het vak interieurstyling wordt het voor ons als Interieurarchitect steeds duidelijker waar de interieurstylisten voor staan. Crisp, (Centraal register interieurstyling professionals) is volop bezig met een eigen beroepsvereniging en hoopt vanaf 2011 een keurmerk te hebben. Op deze wijze kunnen we in de toekomst nog beter het kaf van het koren scheiden.

Afgaande op deze ontwikkelingen van ons vak kan ik alleen maar gelukkig zijn met het feit dat er op het gebied van interieur zich meer specialisaties ontwikkelen. Dat betekent dat ons beider vak steeds serieuzer genomen wordt.

Erken in je eigen vakgebied je sterke en zwakke plekken en probeer vooral te zoeken naar samenwerking met die partijen die jouw zwakke punten juist weten te versterken. Door deze erkenning naast de professionalisering van opleidingen zie ik toekomst weggelegd voor een innige samenwerking tussen de interieurarchitect en de interieurstylist zowel door op een bureau samen te werken maar juist ook in de vorm van een virtuele samenwerking. De meeste van ons werken vanuit huis en combineren dat wellicht ook nog met een gezien. Dan is samenwerken via internet een uitstekend alternatief. Ik doe al jaren niet anders. Bij elke opdracht stel ik mijzelf de vraag of het zinvol is om samen te werken met bijvoorbeeld een grafisch ontwerper. Ik heb ontdekt dat juist deze samenwerking elkaar enorm versterkt. Je kunt lekker sparren met elkaar, de plannen toetsen en ieder vult dit vanuit zijn eigen invalshoek in. Dat heeft in mijn geval geleid tot krachtigere ontwerpen.

Tot slot:

De volgende uitdaging is om, met elkaar, de consument duidelijk te maken wanneer zij een interieurarchitect moeten inschakelen of een interieurstylist. Wellicht moeten we daarom ook op beurzen meer gaan samenwerken? Ik houd mij aanbevelen!

Geraadpleegde bronnen:

Artez

Binnenhuis in Nederland 1900-1981

Crisp

Interieuracademie

Ab Oosterhof Interieurarchitect BNI

www.interieur-architect.nl